

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו מבארו של הצדיק הנפלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעניטש זי"ע
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין טו"כ בעיר בודאפעשט

גליון פ"ט
אחרי-קדושים

על פי הבאר

דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו (יט, ב)

לרגל יומא דהילולא קדישא של האי צדיק נשגב הרה"ק ר' יהודה צבי השני מסטרעטין זי"ע אבי רבינו מקנענהניטש זי"ע שחל ביום י"ד אייר פסח שני, נביא ידיעה שהובאה באחד מכתבי העת (צייטונג) שיו"ל באותן שנים וכך נכתב (בתרגום ללה"ק):

פאדוואלאטשיסקא, גאליציען, העשירי במאי

צדיק הדור, רבינו יהודה הערש, הרבי הנודע מסטרעטין, שאלפי חסידים עמדו תחת דגלו, נפטר בפרשת אמור בעיר ראהטין (הערת המערכת: למרות שרבינו נהג נשיאותו בעיר זקניו סטרעטין, בסוף ימיו כשנחלה עבר לעירו של אביו ראהטין לצרכי רפואה ונסתלק שם, ואכן שם מנוחתו כבוד ע"י אביו הרה"ק ר' אורי זי"ע).

בלוויה השתתפו אלפי חסידים והרבה רבנים הספידוהו בבכיות מרות. המנוח היה חי בדחוקות והותיר חובות גדולים.

העיררה הקטנה סטרעטין בקושי ידועה על המפה, בכל זאת שם גדול יש לה בקרב יהודי גאליצא על ידי צדיקה הגדולים.

כאן מוסיף הכותב ומפרט על סדר יחוסו של הנפטר החל מזקינו הרה"ק ר' יהודה צבי הראשון זי"ע ועל אלפי החסידים שהשתייכו לעדה קדושה זו, ומסיים:

אחר הסתלקות הרבי מראהטין (הערת המערכת: ה"ה הרה"ק ר' אורי חתן הרה"ק ר' אברהם מסטרעטין ואבי רבינו) פנו החסידים אל הרב מסטרעטין (הערת המערכת: בימי חייו של אביו שהנהיג בראהטין היה רבי אורי רב ואב"ד בעיר סטרעטין) והושיבוהו על כסא האדמו"רות, אך הוא לא עקר ממקומו מהעיר סטרעטין. כל החסידים כיבדוהו והעריכוהו אך לא עבר זמן רב והוא נחלה מאוד בחולי פנימי ועקר אל עיר ראהטין, שם היו יותר רופאים, ולאחר יסורים גדולים וסבל רב הלך לעולמו.

הותיר אחריו שבעה ילדים, כולם לומדים ומקובלים גדולים. בנו בכורו הינו ר' אברהם'טשע רבה של קנענהניטש שע"י ראהטין, שאליו ילכו החסידים ביותר, הוא עדיין פחות מפורסם.

איתא במדרש (ויקרא רבה כד, ח) ר' אבין אמר אחרי משיל לבני מדינה שעשו שלש עטרות למלך, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה שלש קדושות, מה הקב"ה עושה נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל, הדא הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו והתקדשתם והייתם קדושים. ע"כ.

הנה ראוי לתת לב להבין הכוונה איזה שני קדושות נותן הקב"ה על ראשן של ישראל, וקדושה אחת על ראשו כביכול.

ואפשר לומר הכוונה בדבריהם זי"ל כי הנה מודעת זאת שיש ג' ענינים חלוקים בהתנהגות האדם, והם האיסור וההיתר וההכרחיים, והנה בשנים הראשונים שהם הדברים האיסורים והמוותרים יתכן לאדם להתקדש ולפרוש עצמו מהם, שכן האדם יכול לקדש עצמו ולפרוש מכל הדברים האסורים, כמו כן יכול לקדש עצמו ולפרוש מן הדברים המותרים שהם תענוגי עולם הזה, מה שאין כן מן הדברים ההכרחיים לנפשו אין האדם יכול לפרוש עצמו מהם.

וזהו הכוונה במה שאמרו שתיים בראש בני ישראל, שבני ישראל יכולים לקדש את נפשם בשתי הענינים שהם הדברים האיסורים והמוותרים, מה שאין כן לענין חלוקה ג' שהם הדברים ההכרחיים, אין זה ביד האדם לקדש ולפרוש עצמו מהם.

ולעומת זה אצל הקב"ה כביכול לא יתכן להיות שום מציאות של הכרחיות, וכל מה שבא הקב"ה את העולם ומלואה הנה הוא מפאת שכך עלה ברצונו הפשוט בלי שום סיבה הכרחי כלל, וזהו הקדושה שאמר על הקב"ה נותן בראשו אחת, היינו מה שעלה ברצונו הפשוט כביכול לברוא את העולם.

(מתוך ספר נר אברהם השלם שיו"ל בקרוב אי"ה)

באר המעשיות

וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה.. וטמא עד הערב

בעת אשר היה הרה"ק ר' שלמה (הראשון) מבאבוב בימי מחלתו והיה שרוי בחולשה גדולה ומוטל במיטתו, באו לפניו אב ובתו מנסיעה ארוכה ממדינת אונגאריין. הבת היתה בגיל הבגרות, ודיבוק שרוי בתוכה ומצורה ביסורי תופת שאין לשער, וקול צעקותיה בקע שחקים, והדיבורים שיצאו מגרונה סימרו שערות ראש. מתוך דיבוריה ומנהגה היה מבורר ללא כל ספק שהוא שזה הוא דיבוק השוכן בה וממרר את חייה. הגבאים נתנו רשות להאב להיכנס עם בתו אל בית הספרים שה' אצל בית המדרש ולהמתין שם עד שישאלו את פי הרה"ק אם הרשות ניתנת שיבואו לפניו. הלומדים בביהמ"ד והמקורבים נפל עליהם אימתה ופחד בשמעם את הצעקות המשונוות ואת הקולות האיומים שיצאו מפי הנערה, והבחורים נסו מביהמ"ד באימת מות. הדיבוק צעק מרה על היסורים והמכות הנוראים שהמלאכים המחבלים מייסרים אותו על דבר העבירות הגסות שעשה בחייו ומפריעים מנוחתו. מכל דיבוריו וצעקותיו של הדיבוק נתברר שהוא ה' שוחט ובודק בכמה קהלות והאכיל טרפות ונבלות והכשיל וטימא נפשות המוני בית ישראל. ברגעים שמחבליו הניחו לו קצת, על פה סימנים שלמים מתבואות שור ושאר הלכות שחיטה ללא כל טעות כל דהוא, והיה ברור כשמש שאין זה בכוח נערה בת י"ב לומר הלכות ארוכות שלא שמעתם מעולם.

הוא סיפר לגבאים שנתגלגל זה כמה פעמים, ועכשיו נתנו לו רשות להיכנס בילדה זו להינצל קצת מיסוריו המשונוים. קלי הדעת שעניניהם ראו ואזניהם שמעו דיבוריו ויללותיו שבו בתשובה שלמה, כי ראו עין בעין, איך בעלי עבירה סובלים בעד פשעיהם הגסים. הם שמעו מפורש מפיו כמה טריפות הכשיר מצד תאוות ממון וכמה עבירות גסות עבר בתאוותיו. כשהדיבוק שתק ישבה הילדה במנוחה כאלו לא נעשה דבר, ואולם כאשר התקיף אותה קפצה ממקומה בבהלה ונזקפה על ראשי אצבעות רגליה ופיה נפתח במלואו והקולות החלו להרעיש מגרונה. אבי הילדה התחנן אצל הגבאים שיניחוהו להיכנס אל הרב הקדוש, אבל מקורבו ר' ישראל יצחק אמר שהרבי אינו בקו הבריאות והביקור הזה יצערנו ויזיק לבריאותו, ולא אבה להרשות לו להיכנס. אמנם כמה מהנמצאים שם, בראותם את יסוריה של הילדה ואביה אמרו שצריך לשאול את פי הרבי אולי יסכים לראותה ולתקן נשמה. אחרי חילוקי דעות נכנסו אל הרה"ק ומסרו לו על דבר המעשה, והרה"ק ענה ואמר, אם אפשר לתקן נפש ולפדותה מרשות הקליפות, הרי זה זכות גדולה, ובפרט ששלחום הנה מן השמים, בודאי אין היתר לדחות נפש מלהושיע לה, ואמר להכניסה.

אחד מן הגבאים, אברהם גבאי, שהכיר את השו"ב בחייו, פנה אל הילדה ואמר, הרי אמרתי לך אז שהנך שותה הרבה ויהי' לך סוף כזה. הילדה קפצה פתאום ממקומה ופשטה ידה באריכות בלתי טבעית ומגרונה יצא קול מאיום. הגבאי אחזתו רעדה ונס בבהלה איומה. הוסכם שהילדה תיכנס אל הרה"ק תיכף בבוקר. אבל הגבאים יזמו לאחר כניסתה עד אחה"צ, להראותה מקודם לרופא הגדול דר. וואכטל, שהיה צריך לבוא אז אל הרה"ק, ולשמוע את דעתו על החזיון האיום הזה. ואף שראו שהרה"ק התכונן לקבל את הדיבוק מיד בבוקר, וצוה להכניס אליו ספרי קבלה שונים, בכל זאת גמרו אומר להמתין. כשראה הרבי שכבר עבר זמן מה והיהודי ובתו לא הוכנסו לחדרו שאל את הגבאים לסיבת הדבר, והודו לו שרצו להראותה מקודם לרופא. אמר להם הרבי, ומה תרועיחו אם יראנה, והרי ישאר אפיקורס כמו שהיה ובודאי לא יחזור בתשובה. והלא בקריעת ים סוף נאמר, נמוגו יושבי כנען וחיל אחז יושבי פלשת אבל אף לא אחד מהם שב בתשובה.

וסיפרו עדי הראיה, שהרה"ק שאל מיד את הדיבוק, מה אתה רוצה מהילדה התמימה הזו. הדיבוק התחיל לספר את כל דברי ימיו ושהי' חוטא ומחטיא עוד בנעוריו ונעשה שוחט ובודק על אף קלות דעתו. והיה שוחט ובודק בכמה קהלות. עד שהגאון הקדוש רבי משה יונגרייז זצ"ל אב"ד קאשוי, העבירו מהיות שוחט ובודק. אחרי מותו נתנו לו רשות להתגלגל בנער שהובא לפני הרה"ק משינאווא, שצויה עליו לצאת מהנער ויתקן אותו. הוא אמנם יצא אבל הרב משינאווא שכחו לגמרי. אח"כ עינו אותו שוב בעינויים קשים ומרים עד שנכנס אל גוף הילדה הלזו. הרה"ק השיב לו, אתה מענה ילדה מישראל שלא עשתה לך שום רע מעולם, אם תצא ממנה אני מבטיחך שילמדו כאן משניות לתיקון נשמתך ויהיה לך תיקון. אבל הדיבוק צעק בקול משתובב ומיילל, "על הילדה יש להם רחמנות, אבל עלי אין מי שירחם". אמר לו הרה"ק, "אני מבטיחך שילמדו לתיקון וגם אני בעצמי אלמדו". ושוב נשמע קולו המשונו באמרו, "כבר הבטיחו לי פעם ללמוד בשבילי ולא קיימו הבטחתם". ענה הרה"ק ואמר, "אם תצא מהילדה מיד כשתבוא לביתה, אני מבטיחך שאושיב מיד עשרה יהודים שילמדו בשבילך משניות שנה תמימה, ותהיה לך מזה טובה גדולה".

כתום הרבי את דבריו אמרו הגבאים אל אבי הילדה, "הנה הרב הבטיח להושיעך ויכול אתה לנסוע לביתך לשלום". אך יצאו האב ובתו מחדר הרה"ק והדלת כמעט שנסגרה אחריהם, פתאום חזרה הילדה ודחפה בכוח את הדלת שהסתובבה ברעש על צירה, וקול איום משונה ומיילל במרר משונה ומוזר פרץ מגרונה: "מען זאל נאר נישט פארגעסען צו לערנען". עוד בלילה ההוא לקח הרבי משניות בידו ולמד בקול, כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב וכו' והתעמק מאוד בדעיונותיו. אחרי כמה ימים בא מכתב מאבי הילדה בתודה עצומה אל הרה"ק, שהדיבוק עזבה ובתו ב"ה נתרפאה.

מבאר הישועות

סיפר מוה"ר ר' ח. ה. שליט"א:

שמעו שמעתי את שמו של רבינו הק' זי"ע ומיום ליום הגיעו לאחני עוד עובדות על ישועות למעלה מדרך הטבע שפעלו רבים ע"י תפילה על ציון קדשו או עשיית איזה דבר לעילוי נשמתו וכדומה.

לב"ב יש אחת מחברותיה שכבר הגיעה לגיל ל' שנים ועדיין לא זכתה למצוא את זיווגה, וכמובן שהדבר נגע בנפשה. בחודש אדר העעל"ט החלטנו איפה לעשות נחת רוח לנשמת רבינו וקיבלנו על עצמינו להדליק כל יום נר שמן זית לטובת נשמתו במשך מ' ימים רצופים והעתרנו שבזכות דבר זה תיושע בקרוב ממשי.

עמדנו בקבלה זו כל יום מבלי להחסיר ואחר פסח הגיעה הבשורה הטובה שאחר כל השנים הארוכות זכתה למצוא את זיווגה הראוי לה בשעה טובה ומוצלחת.

לתרומות והנצחות וכל ענייני הגליון נא לפנות לאימעייל

JERUSALEMBAK@GMAIL.COM

האדרעס של ציון הק' של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט:
Csörsz u. 55 Budapest

בשעות הלילה יש תיבה ובה מפתח בית החיים
לקבל הקוד לפתוח התיבה נא לפנות אל האימעייל הנ"ל
או להתקשר +367684490 (ארה"ב)
או 972-733572398+ (א"י)

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו ע"י ידידנו הנכבד
מוה"ר יהודה יצחק פרענקל שליט"א
לרגל שמחת חבר מעוה לבנו בכורו
הבח"ח יניק וחכים כמר **נתנאל** נ"ו
זכות רבינו תעמוד בעדו להתברך בכל מילי דמיטב

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו
לכבוד נשמת רבינו הק'
הרה"ק ר' אברהם ב"ר יהודה צבי זי"ע
לזכות הבח"ח פ.מ. מ. נ"ו
זכות רבינו תעמוד בעדו להתברך בכל מילי דמיטב